

Hammaslääkäriys ei lopu eläkkeellä

Hammaslääkärilehden tämä numero on omistettu teille, suurin piirtein 1960-luvulla ja sitä ennen valmistuneet kollegat. Uskon artikkelien kuitenkin kiinnostavan myös työelämässä puurtavia. Poran tai siveltimen varressa – sama hammaslääkärinlisenssi on kaikilla taskussa.

Eläkeikäisten hammaslääkärien määrä kasvaa vuosi vuodelta. Nyt teitä on 1310, mutta 15 vuoden kuluttua meitä on jo yli 2000. Sata vuotta täyttäneitä kollegoita on nyt neljä, mutta silloin jo varmaankin toistakymmentä. Jäsenkunnan ikärakenteen muutos on ollut yksi lähtökohta siihen, että Hammaslääkäriliittoon perustettiin tänä vuonna seniorivaliokunta ensisijaisena tehtävänä kehittää eläkeläisjäseniä kiinnostavaa toimintaa.

Mallia on haettu muun muassa Agronomiliiton agrovaareilta ja -nuoreilta sekä Etelä-Pohjanmaan Hammaslääkäriseuran eläkeläistoiminnasta. Molemmista kerrotaan tässä lehdessä. Valiokunnan valmistelemana toteutetaan ensi huhtikuussa ensimmäinen hammaslääkärien seniorimatka, suuntana Italia. Matkapaikat varattiin nopeasti loppuun, ja mukaan on lähdössä 35 Hammaslääkäriliiton jäsentä ja heidän puolisoaan. Valiokunta suunnitteli myös marraskuussa pidetyn ensimmäisen seniori-iltapäivän tapahtumat. Akavataloon kokoontuneet 120 kollegaa vaikuttivat viihtyvän. Tilaisuuden pääesiintyjä oli Tampereen yliopiston geriatrian professori Antti Hervonen. Hän korostaa tämän lehden artikkelissaan sitä, kuinka vanhenemisen asema yhteisössämme on muutoksessa: kolmannen iän kulttuuri on vankassa nousussa. Sodan jälkeen syntyneet suuret ikäluokat lähestyvät vapauden ja riippumattomuuden vuosikymmeniä. He haluavat terveyden ja toimintakykyisyyden, elämänilon ja nautintojen sävyttämiä vuosia. Seniorivaliokunnan toiminta hakee vielä muotoaan – yhtenä kaukaisena haaveena on hammaslääkäreille tarkoitettun palvelutalohankkeen käynnistäminen.

Vaikka työnteko eläkeiässä ei ole mikään tavoite, niin yksi ammattimme eduista on, että sekin on halutessa mahdollista. Yli 65-vuotiaita työssä olevia yksityishammaslääkäreitä on toistasataa, ja on kaikki syy uskoa, että myös terveyskeskuksissa on jatkossa enemmän eläkeikäisiä tai jo eläkettä saavia kollegoja valkoinen takki yllään. Osaamiselle on yhä enemmän kysyntää. Hammaslääkäreiden työhy-

vinvointitutkimuksen mukaan nämä työssä olevat seniorit voivat hyvin ja nauttivat työstään ja muusta elämästään – jopa enemmän kuin nuoremmat kollegansa.

Miira Vehkalahti käsittelee tämän lehden artikkelissaan suugerontologian alalla tapahtuneita muutoksia. Ikääntyneiden hammashoito kuuluu kaikille hammaslääkäreille, mutta toki ikääntyvien hammaslääkärien ja ikääntyvien potilaiden välille syntyy erityinen yhteys: pitkien hoitosuhteiden myötä vanhemmilla hammaslääkäreillä on keskimäärin vanhempia potilaita kuin nuoremmilla. Suugeriatrian asemaa on viime vuosina vahvistanut muun muassa alalle perustettu erityispätevyys, jonka on suorittanut 26 kollegaa. Kyse ei ole virallisesta erikoistumisesta, vaan Hammaslääkäriliiton hallinnoimasta järjestelmästä. Oppialan asemaa halutaan korostaa myös yliopistoissa: tänä syksynä valmistunut erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäriskoulutuksen muistio esittää sitä kliinisen hammashoidon erikoishammaslääkäritutkinnon alle omaksi painoalaksi.

Teemanumerossamme esitellään myös kuuden eläkeikäisen kollegan kuulumisia. Elämänkokemuksista on ilo lukea. Nämä haastattelut on tehnyt hammaslääkäri Marja Sotamaa, jonka osaavasta kerronnasta olemme saaneet nauttia paitsi Hammaslääkärilehden haastatteluissa myös muun muassa vuonna 2004 julkaistussa Hammashoidon perinne -kirjassa.

Toivotan Suomen Hammaslääkärilehden lukijoille rauhaisaa joulua ja menestyksekkästä uutta vuotta.

MATTI PÖYRY